

SANTIAGO RUSIÑOL: *Obres completes*. [Pròleg i ordenació de CARLES SOLDEVILA.] Barcelona, [Editorial Selecta, 1947]. XXIV + 2276 + (4) pàgs. (BP, III.)

En la present edició es reuneix per primera vegada un grup copiós d'obres disperses d'En Rusiñol. Al final hi ha les sèries d'articles publicats en castellà a «La Vanguardia», reunits en volum els anys 1893 i 1894, i notes diverses i cròniques escrites entre l'any 1889 i la darrera d'aquelles dates. En català, precedint les novel·les i el teatre, hi ha també diversos reculls de proses breus escrits al llarg de tota la vida d'En Rusiñol. El més antic, *Anant pel món*, està datat el 1896. S'han inclòs en les *Obres completes* les obres en col·laboració, però no les traduccions. No hi hem trobat el pròleg a l'obra de Gabriel Alomar *La columna de foc*.

El fet de tenir reunida en un volum una producció tan variada ens posa davant d'obres que potser havíem oblidat injustament. No creiem pecar d'exagerats dient que en *Anant pel món* trobem algunes de les pàgines més convincentes d'En Rusiñol. El record *A l'Yxart* és senzillament impressionant, i l'escrit que enceta el recull, *Records d'estudi*, barreja de facècia i tendresa, ens dona la fesomia completa d'En Rusiñol com a home i com a escriptor.

El pròleg de Carles Soldevila, àgil com tot el que és d'ell, descriu amb molta d'agudesa el perfil d'En Rusiñol, home i artista. Creiem un encert d'haver-li confiat el pròleg i l'ordenació del volum. En la present edició s'ha conservat la llengua de l'autor amb els seus nombrosos barbarismes. «Saborosa impuresa», diu el prologuista, «que considerem consubstancial a l'autor, consubstancial a l'època i indispensable a la seva eficàcia còmica».

Al final hi ha unes notes bibliogràfiques, amb la mateixa limitació d'altres volums de la mateixa col·lecció. D'una producció dispersa com la d'En Rusiñol hauria estat útil de donar les dates de les primeres edicions de les obres publicades en recull i dels articles que no han arribat a formar volum. Seguir aquesta norma en edicions successives no augmentaria gaire el treball de preparació i reportaria veritable utilitat.

P. B.

NARCÍS OLLER: *Obres completes*. [Precedides de *L'obra de Narcís Oller*, per MANUEL DE MONTOLIU, i seguides d'*El món de Narcís Oller*, per MAURICI SERRAHIMA.] Barcelona, Editorial Selecta, S. A., [1948]. XXXIV + 1488 pàgs. (BP, VIII.)

Aquest volum, vuitè de la «Biblioteca Perenne», reuneix en un sol cos gairebé la totalitat de l'obra literària de Narcís Oller fins ara publicada. El seu contingut és semblant al de les *Obres completes* publicades el 1928 per l'Editorial Gustau Gili, en dotze volums, però ara s'ha prescindit de les traduccions, de tres breus escrits en prosa titulats *L'Urgell*, *Les darreries d'En Venanci Vallmitjana* i *La bona als ulls*, i d'una obra de teatre, *La brusa*. No s'hi han inclòs tampoc els assaigs primerencs en castellà, els escrits inèdits o la correspondència que pugui haver-hi, com s'ha fet per a altres autors, i algun altre treball escadusser, com el *Discurs del President del Consistori dels Jocs Florals*, de 1896.

Es comprendrà, doncs, que, a part del goig que produeix una nova edició